

РЕШЕНИЕ

№ 31

гр. Шумен, 16.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ШУМЕН в публично заседание на двадесет и четвърти януари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Ралица Ив. ХаджиИ.а

при участието на секретаря Татяна Св. Тодорова
в присъствието на прокурора Е. Д. Я.
като разглежда докладваното от Ралица Ив. ХаджиИ.а Гражданско дело №
20233600100353 по описа за 2023 година

Иск с правно основание чл.5 от ЗЛС във вр. с чл.336 и сл. от ГПК.

В молбата си до съда ищцата Х. И. М. твърди, че ответницата З. И. М. е нейна сестра.. Последната живяла в гр.П., като от 2018г. била със заболяване. Постепенно състоянието ѝ се влошило, станала неконтролируема, не можела въобще да се справя с обичайните си дейности. До 03.03.2023г. ответницата живяла със сина си Б.Ю.А., който бил алкохолно зависим, но последният починал на сочената дата. От 03.03.2023г. М. заживяла в дома на сина на ищцата в гр.Нови пазар, но поради психичното ѝ състояние се наложило да я настанят в Дом за стари хора „Св.Мария Магдалена“- с.Д.... Докато била при сина на ищцата, я водели в с.П..., където имали имот, но последната напускала жилището и се налагало да я издирват. Една нощ я намерили да спи извън селото, под едно дърво. Ищцата излага, че ответницата не разбирала действията си и не можела да ръководи постъпките си. Предполага, че при нея било налице болестно състояние, което се отразявало на възможностите ѝ да осъзнава действията и волеизявленията си. Същата не можела да направи нищо сама, да контактува нормално. Необходимо било постоянно да бъде наглеждана и контролирана. Не била в състояние да разбира предписанието на правните норми и да се съобразява с тях, не била в състояние да се ориентира в социална среда, нито да ръководи постъпките си и да преценява последиците им. Предвид изложеното моли, М. да бъде поставена под пълно запрещение.

Ответницата не взема становище по основателността на претенцията.

Заключението на представителя на ШОП е, че ответницата следва да бъде поставена

под пълно запрещение.

От събраните по делото доказателства, преценени поотделно и в съвкупност, се установи от фактическа страна следното: Видно от представеното удостоверение за съпруг и родствени връзки №48/25.07.2023г., ищцата и ответницата са сестри. М. няма живи други близки роднини-дете, съпруг, родители, починал е и брат ѝ Ш.И.О., съгласно справка за предоставяне на данни по реда на Наредба №14/18.11.2009г.

Съгласно представено експертно решение №3424/12.10.2020г. на ТЕЛК към УМБАЛ“Света Марина“-гр.Варна, М. страда от „Съдова деменция“, като ѝ е определена 95% неработоспособност.

Видно от договор от 20.03.2023г., същата към момента е потребител на услуги във ВХНВ“Света Мария Магдалена“-с.Друмево. Съгласно дадените сведения от заведението, ответницата била с неплавна, спонтанна реч, с множество вербални и фонемни парафазии, напълно неразбираема, с нарушена говорна реч. Не разбирала чужда реч, дезориентирана за пространство. При нея се наблюдавала идеаторна и идеомоторна апраксия, напълно несправяне с ежедневните дейност. За обличане, хигиена и хранене ѝ била необходима помощ. С напълно изгубена самостоятелност.

От заключението на съдебно-психиатричната експертиза, се установи, че З. И. М. страда от “Смесена корова и подкорова съдова деменция“ в тежка степен на изразеност. Деменцията е синдром, дължащ се на болест на мозъка, в конкретния случай със съдова генеза, от хронично или прогресиращо естество, при което се увреждали множество висши корови функции, включително памет, мислене, ориентация, разбиране, смятане, възможност за заучаване, език и съждение. Когнитивните увреди обикновено се придружавали, а понякога се предшестваха от отслабване контрола върху емоциите и деградация на социалното поведение или мотивацията. При наличие на разгърната клинична картина, това заболяване се приравнявало към „придобито слабоумие“ по смисъла на чл.5 от ЗЛС. При освидетелстваната М. заболяването било диагностицирано преди повече от пет години и е увредило дълбоко всички психични сфери. Същата била напълно дезориентирана в околната действителност с нелепо и неавтономно поведение. Мисловният ѝ процес бил накъсан, фрагментарен, изпразнен от съдържание. Интелектуално-мнестичната ѝ дейност била напълно деградирала. Установени били тежки емоционално-волеви нарушения - апатико-аболитен синдром. М. била абсолютно некритична към състоянието си. Налице била тотална социална дезадаптация. Описаните симптоми я лишавали напълно от възможността да възприема, анализира и оценява фактите и обстоятелствата от действителността, поведението на други лица и правилно да гради и формира собственото си поведение.

В съдебно заседание свидетелите Н.И. и Н.Шукри/деца на ищцата и племенници на ответницата/ сочат, че З. М. от 3-4 години била с деменция. Синът ѝ починал през м.март 2023г. и тъй като нямало кой да се грижи за нея, я взели в семейната къща в с.П... да я гледат. С нея не могли да контактуват нормално. Когато я питали нещо, не им отговаряла адекватно. Не познавала и тях, и майка им. Не можела сама да си наготви или приготви

храна., да се облече, изкъпе, да прецени какви дрехи да облече според сезона. Не можела да пазарува и да си прави сметка за парите. Сега била настанена в дома за възрастни хора и когато ѝ ходели на свиждане, не се виждало подобрение на състоянието ѝ.

Видно от заключението на съдебно-психиатричната експертиза, М. страда от „Смесена короа и подкорова съдова деменция“, като заболяването е в тежка степен на изразеност.

При това психично страдание, чиято патогенеза е свързана с мозъчно увреждане от съдов произход/, вследствие на което се засяга както мозъчната кора, така и подкорие, нарушенията по психични сфери били от такова естество, че са довели до развитие на тежко изразен и необратим интелектуално-мнестичен и когнитивен дефицит, както и тотална деградация на психичния живот. Налице било прогресиращо развитие на странности в поведението, невъзможност за справяне със социални изисквания и упадък на цялостната житейска дейност. Заболяването било резистентно на лечение, с трайна тенденция към влошаване, прогнозата била неблагоприятна по отношение на обратен оздравителен процес, и би могло да се приправни към придобито слабоумие, съгласно чл.5 от ЗЛС. Предвид това и било уместно ответницата да бъде поставена под пълно запрещение. Заболяването обуславяло негодност на лицето правилно да възприема, анализира и оценява фактите и обстоятелствата от действителността и действията на другите лице, и да определя и контролира собственото си поведение на тези факти и действия.

С оглед изискванията на чл.337, ал.1 от ГПК, съдът се запозна със състоянието на ответницата лично. Същата не можа да отговори на никой от поставените ѝ въпроси, включително на това, как се казва, на колко години е, кога е родена, къде се намира, коя година е. Не познава и банкнотите, като не може да прави дори и елементарни аритметични сметки. В съдебно заседание не разпозна и племенниците си, разпитани като свидетели по делото.

Въз основа на непосредствените си впечатления и съобразявайки събраните по делото доказателства, съдът намира, че З. И. М. поради страданието си, не е в състояние да се грижи за своите работи и да защитава интересите си. Особеностите на същото – нарушенията по психични сфери са от такова естество, че обуславят тежко изразен и необратим интелектуално-мнестичен и когнитивен дефицит, както и тотална деградация на психичния живот, лишават М. от възможността да възприема, анализира и оценява фактите и обстоятелствата от действителността, да ръководи и контролира собственото си поведение и да се грижи за своите работи, както и да защитава интересите си.

Съгласно отразеното в заключението на СПЕ, липсва и перспектива за евентуално подобрение на страданието ѝ, като М. е и некритична към състоянието си.

Налице са медицински и юридически критерии, които налагат поставянето ѝ под пълно запрещение.

Предявеният иск е основателен и доказан и следва да се уважи.

Предвид гореизложеното, съдът

РЕШИ:

.....

ПОСТАВЯ под пълно запрещение З. И. М. с ЕГН***** от гр.П...., понастоящем във ВХНВ „Света Мария Магдалена“-с.Д....

Препис от решението след влизането му в законна сила да се изпрати на община Провадия.

Решението може да се обжалва пред Апелативен съд-гр.Варна в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Окръжен съд – Шумен: _____